

Handläggare
Elin Björkman
Telefon: 08-508 480 02

Till
Arbetsmarknadsnämnden
den 22 maj 2018

Ärende 6

Reviderade riktlinjer för studiestartsstöd

Revidering av de riktlinjer som gällt sedan augusti 2017, avseende arbete i enlighet med "Lag om studiestartsstöd" (2017:527) som trädde ikraft 2 juli 2017

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att Stockholms stad fortsätter att använda sig av studiestartsstöd i sitt rekryterande arbete till vuxenutbildning.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att godkänna reviderade lokala riktlinjer för rekrytering med stöd av studiestartsstöd enligt bifogad bilaga.
3. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Arjun Bakshi
arbetsmarknadsdirektör

Karin Eriksson Bech
utvecklingschef

Bengt Jönsson
avdelningschef
Vuxenutbildning Stockholm

Christina Wattjersson
avdelningschef
Jobbtorg Stockholm

Sammanfattning

Studiestartsstödet syftar till att underlätta till studier för personer i åldrarna 25-56 år som har kort utbildningsbakgrund och ett stort behov av utbildning för att stärka sin ställning på arbetsmarknaden. Arbetsmarknadsnämnden antog i augusti 2017 lokala riktlinjer för arbetet, i enlighet med de nationella bestämmelserna.

I mars 2018 konstaterade arbetsmarknadsförvaltningen att färre studiestartsstöd än väntat har beviljats. Ett problem hittills har varit vissa tolkningssvårigheter som verkat begränsande på arbetet. Behov finns därför att ytterligare förtydliga riktlinjerna.

Förvaltningen har tagit fram ett förslag till ny formulering av villkor för att tillhöra målgruppen. De reviderade riktlinjerna innebär att de personer i Stockholms stad som uppfyller de nationella kriterierna om ålder, arbetslöshet och studier kan beviljas studiestartsstöd.

Bakgrund

Riksdagen har i maj 2017 beslutat om att införa ett nytt studiemedel vid namn *studiestartsstöd*. Stödet kan användas av de kommuner som så önskar inom ramen för sitt ansvar enligt skollagen att rekrytera personer till studier. Stödet syftar till att underlätta till studier för personer i åldrarna 25-56 år som har kort utbildningsbakgrund och ett stort behov av utbildning för att stärka sin ställning på arbetsmarknaden.

Av bestämmelserna kring studiestartsstödet framgår att lokala riktlinjer och villkor för att tillhöra målgruppen ska tas fram av kommunen (*Lag (2017:527) om studiestartsstöd* samt *Förordning (2017:532) om studiestartsstöd*). Dessa riktlinjer och villkor bör formuleras så att det ska vara möjligt att anpassa hanteringen till lokala omständigheter.

Ärendet

Arbetsmarknadsnämnden antog lokala riktlinjer i augusti 2017 (dnr 2017-0152-01.05). I mars 2018 konstaterade arbetsmarknadsförvaltningen att färre studiestartsstöd än väntat har beviljats. Ett problem hittills har varit vissa tolkningssvårigheter som verkat begränsande på arbetet. Behov finns därför att ytterligare förtydliga riktlinjerna. De lokala villkoren för att tillhöra målgruppen har därför reviderats.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom utvecklings- och utredningsstaben i samarbete med Vuxenutbildning Stockholm och Jobbtorg Stockholm. Studie- och yrkesvägledare inom studiestartsstödet, central samordnare, processledare, enhetschefer samt representanter för vuxenutbildningscentrum har varit delaktiga i arbetet.

Arbetsförmedlingen har informerats om arbetet och kommer att informeras om de reviderade riktlinjerna när de är beslutade i nämnd.

Arbetsmarknadsförvaltningens synpunkter och förslag

Arbetsmarknaden i Stockholm är kunskapsintensiv och ställer stora krav på utbildning. Arbetsmarknadsförvaltningen bedömer att en satsning som studiestartsstödet, med ett generöst bidrag för studier för personer som är i behov av att studera och stärka sin ställning på

arbetsmarknaden kan bli ett viktigt verktyg för att motivera fler att studera och därmed också minska skillnaderna i staden.

CSN:s preliminära beräkning var att Stockholms stad kunde beviljas medel motsvarande omkring 350 heltidsstuderande under ett år. Det första halvåret med de ursprungliga riktlinjerna beviljades färre än 100 personer studiestartsstöd. Revideringen av riktlinjerna förväntas leda till att fler personer beviljas stöd.

Behöriga att erhålla studiestartsstöd enligt lagstiftningen är en individ som uppfyller följande villkor:

- Är mellan 25-56 år.
- Har kort tidigare utbildning och ett stort behov av utbildning för att stärka sin ställning på arbetsmarknaden.
- Är arbetslös och har varit anmäld på arbetsförmedlingen under minst sex sammanhängande månader
- Inte har haft studiemedel under de tre senaste åren.

Kommunerna ska definiera ”kort utbildning” i relation till den lokala arbetsmarknaden. CSN beviljar studiestartsstöd även till personer med högskoleutbildning, om kommunen har bedömt att en person trots utbildning har en svag ställning på arbetsmarknaden. Förvaltningens avsikt med revidering av riktlinjerna är att möjliggöra för vissa personer att beviljas studiestartsstöd oavsett utbildningsbakgrund. Personer som uppfyller det nationella kravet på sex månaders arbetslöshet bedöms ha svagare ställning på arbetsmarknaden.

Vid en situation då efterfrågan på studiestartsstöd är högre än tillgängliga medel, kommer studiestartsstöd fördelas enligt den i riktlinjerna fastställda prioriteringsordningen. De grupper som staden prioriterar i övergripande styrdokument kommer att vara prioriterade även för studiestartsstöd. Samma prioriteringar tillämpas om det blir aktuellt att tillämpa urval på grund av begränsningar i komvux platstillgång. Översyn av hur prioriteringarna tillämpas kommer att göras kvartalsvis.

Revidering av riktlinjerna sker vid behov.

Jämställdhetsanalys

I redovisningen av statistiken av det tidigare liknande stödet ”rekryteringsbidrag” var kvinnor överrepresenterade bland de som tog del av stödet. Samtidigt ska det noteras att kvinnor relativt sett har en högre andel med en utbildning kortare än nio år vilket kan göra att dessa har varit särskilt prioriterade.

Det saknas i nuläget en tillräckligt finmaskig analys av eventuella könsmonster när det gäller underlaget för studiestartsstödet men det finns anledning att vara uppmärksam på risken för att stödet får en ogynnsam jämställdhetsprofil.

I tjänsteutlåtandet augusti 2017 föreslogs att frågan följs upp vid uppföljningen av riktlinjerna. Uppföljningssystemet för arbetet med studiestartsstöd i Stockholms stad är fortfarande i ett tidigt utvecklingsskede vid tidpunkten för föreliggande uppföljning. Den uppföljning som gjorts möjliggör inte jämställdhetsanalys.

Förvaltningen föreslår därför att uppföljningen ses över så att det blir möjligt att ta fram information om antal kvinnor respektive män som har fått ta del av studiestartsstödet.

Intersektionellt perspektiv

När riktlinjerna revideras finns en risk att personer som är mer resursstarka kan få tillgång till stödet. Detta är inte avsikten. I arbetet med studiestartsstöd behöver förvaltningen följa upp hur medlen används och se till att resursstarkare personer inte tränger ut svagare grupper i tillgång till studiestöd.

Studiestartsstödet ska bidra till arbetet med stadens prioriterade grupper. I de analyser som görs av utfallet av stödet, ska förvaltningen bedöma om så är fallet. Om förvaltningens analys visar att de prioriterade grupperna inte nås av studiestartsstödet, behöver arbetet med rekrytering ses över.

Uppföljning av arbetet kan också utgöra underlag för att arbeta med normer och värderingar hos de medarbetare som beslutar om målgruppstillhörighet.

Bilaga

1. Reviderade riktlinjer för det rekryterande arbetet med hjälp av studiestartsstöd, 2018-04-25